

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

IXe KAMER

A R R E S T

**nr. 217.121 van 5 januari 2012
in de zaak A. 190.884/IX-6178**

In zake: Rigo HINDERYCKX
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Brecht Beheydt
kantoor houdend te 8000 Brugge
Gulden Vlieslaan 16
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

het VLAAMS AGENTSCHAP VOOR
ONDERNEMERSVORMING - SYNTRA VLAANDEREN
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Wim Mertens
kantoor houdend te 3580 Beringen
Scheigoorstraat 5
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 4 december 2008, strekt tot de nietigverklaring van de beslissing van de raad van bestuur van het Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming - Syntra Vlaanderen van 25 september 2008 luidens dewelke Rigo Hinderyckx “niet geslaagd is voor de C-proef vastgoedmakelaar”.

Het beroep strekt voorts tot de toekenning van “een schadevergoeding voor de schade, die geleden werd en nog zal geleden worden, en die geraamd wordt op vijftigduizend euro (25.000 euro)”.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoeker heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Auditeur Barbara Speybrouck heeft een verslag opgesteld.

De verzoeker heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 19 december 2011.

Staatsraad Bert Thys heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Martine Kiwakana, die loco advocaat Brecht Beheydt verschijnt voor de verzoeker, en advocaat Barbara Spapen, die loco advocaat Wim Mertens verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Jurgen Neuts heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. De verzoeker volgt de ondernemersopleiding voor vastgoedmakelaar in het erkend vormingscentrum Syntra West te Oostende. Tijdens het opleidingsjaar 2007-2008 is hij derdejaarsstudent.

3.2. Het eindexamen van de voormelde opleiding, “C-proef” genoemd, bestaat uit een onder begeleiding van een docent op schrift gestelde studie van een zelfgekozen concrete vastgoedtransactie, die na door een jury te zijn beoordeeld naar vorm en inhoud, mondeling voor deze jury wordt verdedigd, waarbij vragen worden gesteld die betrekking hebben op dit eindwerk.

Volgens de “pedagogische richtlijnen C-proef vastgoedmakelaar” worden 25 punten toegekend voor de vorm, 75 punten voor de inhoud en 300 punten voor de mondelinge verdediging.

Om geslaagd te zijn voor de C-proef dient de kandidaat 50% van het totale aantal punten te behalen.

3.3. De verzoeker legt op 18 juni 2008 het mondelinge gedeelte van de C-proef af voor een jury bestaande uit twee docenten en twee externe experts. De begeleider van zijn eindwerk is eveneens aanwezig als verslaggever.

3.4. Met een brief van 20 juni 2008 wordt aan de verzoeker meegedeeld dat hij op de C-proef 189/400 punten heeft behaald en derhalve niet geslaagd is.

Met een e-mailbericht van 12 september 2008 worden aan de verzoeker de quoteringen per jurylid meegedeeld. Deze quoteringen leiden tot het volgende eindresultaat:

vorm: 24/50

inhoud: 24/50

mondelinge verdediging: 141/300

totaal: 189/400.

In een e-mailbericht van 15 september 2008 aan de verzoeker wordt opgemerkt dat de puntenverdeling aldus “niet helemaal conform het examenreglement voor vastgoedmakelaars” is gebeurd, maar dat dit “de situatie echter niet [verandert]”.

3.5. De verzoeker dient met brieven van 3 en 22 juli 2008 een bezwaar in bij de decentrale dienst van Syntra Vlaanderen “betreffende het verloop en de uitslag van de eindexamens Cursus Vastgoedmakelaar Syntra Oostende”.

Zijn bezwaar heeft betrekking op:

- de onprofessionele en onwillige houding van de begeleider van het eindwerk (hierna: de begeleider);
- diens negatieve introductie van de verzoeker bij het mondelinge examen en het vermoeden van subjectieve beoordeling door de jury;
- de gestelde dubbelzinnige en misleidende vragen en vragen die geen uitstaans hebben met het eindwerk;
- de vooraf verspreide vragenlijst;
- de onmogelijkheid voor de verzoeker om een door de jury niet begrepen antwoord toe te lichten;
- de onmogelijkheid voor de verzoeker om zijn eindwerk of andere informatie te consulteren en het bestookt worden met korte vragen;
- de inspraak en “arbiterpositie” van de begeleider bij de deliberatiegesprekken;
- het misbruik van de taalvaardigheid van de juryleden ten aanzien van de verzoeker, wiens dagelijkse voertaal Engels is;
- het zakelijke voordeel van de begeleider bij het niet behalen van een diploma door de verzoeker.

3.6. Op 19 augustus 2008 wordt de verzoeker over zijn bezwaar gehoord door een medewerker van de decentrale dienst van Syntra Vlaanderen. Hij legt bij die gelegenheid een eigen verslag van het examen neer, waarin hij het verloop van de mondelinge verdediging van zijn eindwerk schetst en de gestelde vragen en de gegeven antwoorden weergeeft. Hij licht zijn verslag toe en ontvangt op zijn beurt het verslag van het examen dat is opgesteld door de begeleider en dat in de loop van de bezwaarprocedure door de vier juryleden is goedgekeurd.

Met een e-mailbericht van 22 augustus 2008 antwoordt de verzoeker op het voormelde verslag van zijn begeleider.

3.7. De decentrale dienst van Syntra Vlaanderen beslist op 21 augustus 2008 dat verzoekers bezwaar ontvankelijk maar niet gegrond is.

Hij steunt deze beslissing op de volgende motieven:

“1. Het vermoeden van subjectieve beoordeling en de rol van de eindwerkbegeleider dhr [W.]

Volgens dhr Rigo Hinderyckx zou dhr [W.] een ‘negatieve introductie’ gegeven hebben voor de aanvang van de C-proef, waardoor hij ‘door alle juryleden als een slechte eindkandidaat werd aanzien en behandeld’.

Volgens dhr Rigo Hinderyckx had ‘de eindwerkbegeleider inspraak en een arbiterspositie bij de deliberatiegesprekken’.

Volgens dhr Rigo Hinderyckx had de eindwerkbegeleider er zakelijk belang bij dat hij niet zou slagen.

Bevindingen :

A. Verslag opgemaakt door dhr [V.A.], pedagogisch adviseur bij Syntra Vlaanderen, verantwoordelijk voor de sector vastgoed

Hij heeft een gedeelte van de C-proef bijgewoond, weliswaar niet op het ogenblik dat dhr Rigo Hinderyckx zijn eindwerk verdedigde.

Zijn algemene indruk i.v.m. de C-proef : de bevraging gebeurt zeer respectvol en to the point. Er wordt een uitgebreid juryverslag opgemaakt. Ieder jurylid geeft afzonderlijk punten. Op het einde van de bevraging wordt het gemiddelde berekend. Een deliberatie heeft enkel plaats wanneer het tekort zeer miniem is. De eindwerkbegeleider is aanwezig bij de deliberatie, maar heeft geen stem bij de deliberatie.

B. Specifiek examenverslag + contactname met alle juryleden

De juryleden bevestigen ieder afzonderlijk dat er geen introductie gegeven wordt door de eindwerkbegeleider. Dit is nog nooit gebeurd.

Vermits het resultaat van dhr. Rigo Hinderyckx te laag was, heeft er geen deliberatiegesprek plaatsgevonden.

De ‘inspraak en arbiterspositie van de eindwerkbegeleider bij de deliberatiegesprekken’ dient bijgevolg als vermeend beschouwd te worden. Of de heer [W.] er al dan niet zakelijk belang bij zou hebben dat dhr Hinderyckx niet slaagde, doet bijgevolg niet meer ter zake. Wanneer alle juryleden, die toch kunnen bogen op enkele jaren ervaring in hun taak, beamen dat het examen normaal verlopen is, en dat dhr [W.] tijdens de C-proef van dhr Hinderyckx

geen andere rol gespeeld heeft dan bij andere cursisten, dan kan enkel besloten worden dat het vermoeden van objectiviteit staande gehouden wordt.

De juryleden gaan ook akkoord met de inhoud van het verslag. Het verslag wordt trouwens ook niet als basis gebruikt om de punten toe te kennen. De punten worden toegekend tijdens en onmiddellijk na het examen door de juryleden afzonderlijk. Daarna wordt het rekenkundig gemiddelde berekend.

Alhoewel er door dhr. Hinderyckx negatief geantwoord werd op de vraag (tijdens het aanvullend gesprek) of het volgens hem een verschil zou uitmaken hebben, indien de heer [W.] tijdens het examen niet aanwezig geweest zou zijn, wordt er door Syntra West aangeraden dat, wanneer dhr Hinderyckx een probleem zou hebben met de aanwezigheid van dhr [W.] tijdens de C-proef, hij bij een volgende verdediging een eenvoudig verzoek zou richten aan het organiserend centrum, zodat dhr [W.] zich afzijdig houdt van het examen.

2. De begeleiding van het eindwerk

Dhr. Hinderyckx geeft als argument : ‘gezien de onwil van de eindwerkbegeleider om mijn volledig opgemaakt eindwerk te evalueren binnen de tijd die voor mij nodig was om die in te binden en in te leveren’

Als bewijsstuk mail ontvangen d.d. 22/04/2008 7.13 u. : ‘Beste, Hierbij mijn compleet eindwerk. Graag nog evaluatie per mail aub gezien ik na 30 april nog slechts enkele dagen heb om in te binden ... Groeten en dank, Rigo Hinderyckx’.

Antwoord van de heer [W.] d.d. 22/04/2008 8.50 u. : ‘Beste Rigo, Ik beschik niet over de tijdsruimte om volledige eindwerken te doornemen laat staan een evaluatie op te maken. Normaal werd stuk per stuk al overlopen in de voorgaande begeleidingen. Ik probeer uw werk tegen de volgende begeleiding kruislings te doornemen zodat ik je nog eventuele aanmerkingen of tips kan meegeven. Met vriendelijke groet’.

Uit deze mail kan geen echte onwil vastgesteld worden.

3. Bevraging tijdens de C-proef

Dhr. Rigo Hinderyckx formuleert het als volgt : ‘Door alle juryleden kreeg ik vragen die of dubbelzinnig waren, of misleidend waren, of niet tot de verkoop betrekking hadden van een handelspand, zoals ik behandelde’. ‘Door de juryleden kreeg ik niet de kans om een door hen onbegrepen antwoord verder toe te lichten’. ‘Door de juryleden kreeg ik niet de kans om mijn eindwerk noch mijn informatie die ik bij had te raadplegen maar op dergelijke vraag werd ik bestookt met meer korte andere vragen.’

Bevindingen :

A. Algemeen : zie verslag [V.A.] onder punt 1

B. Specifiek examenverslag + contactname juryleden

Uit het verslag blijkt dat de vragen enerzijds de parate basiskennis van de cursist testen en anderzijds aansluiten bij het eindwerk. Inhoudelijk valt er niets op aan te merken. Er werden inderdaad heel wat korte vragen bijgesteld, vaak aansluitend op een eerst gestelde vraag. Deze lijken eerder hulpvragen om de cursist meer kansen te geven of om hem op de goede weg te zetten.

4. Taalvaardigheid

Dhr. Rigo Hinderyckx formuleert het als volgt : ‘gezien mijn dagelijkse voertaal Engels is en er enorm misbruik gemaakt werd van taalvaardigheid door de juryleden’

Bevindingen :

Zowel de cursusverantwoordelijken van Syntra Oostende als de juryleden hebben nooit iets gemerkt van de anderstaligheid van de heer Rigo Hinderyckx. Hij heeft ‘geen enkel probleem met de taal’. Ook zijn bezwaarschrift en mails getuigen van een zeer goede taalkennis. In zijn toelichtend gesprek zei hij dat, doordat hij dagelijks Engels en Spaans spreekt, het soms wel kan zijn dat hij ook eerst in die talen redeneert en niet onmiddellijk in het Nederlands, wat tijdens een examen met heel wat verschillende vragen, soms wat problemen kan geven.

5. Vooraf verspreide vragenlijst

De vooraf verspreide vragenlijst is een vragenlijst met type-vragen die elk jaar terugkomen. Ze blijven zeer algemeen en zijn enkel richtinggevend voor de cursisten. Iedere cursist krijgt die voorbeeldvragen.”

Deze beslissing wordt met een brief van 22 augustus 2008 aan de verzoeker ter kennis gebracht.

3.8. De verzoeker stelt met een brief van 27 augustus 2008 tegen deze beslissing “beroep” in bij de raad van bestuur van Syntra Vlaanderen. Hij vraagt daarbij de beslissing van de decentrale dienst van Syntra Vlaanderen “teniet te doen, en een her-evaluatie te doen op basis van de te geringe quoteringen wegens [de uiteengezette] redenen”.

De verzoeker laat in zijn beroepschrift gelden dat zijn bezwaar niet binnen de vastgestelde termijn werd behandeld, dat het verslag van de begeleider niettegenstaande de betwistbare “verslaggevende waarde” toch wordt

gebruikt om sommige punten van verzoekers bezwaar te weerleggen en dat sommige punten van verzoekers bezwaar niet volledig behandeld zijn.

De verzoeker zet in zijn beroepschrift vervolgens de verschillende punten van zijn bezwaar nader uiteen.

3.9. Op 19 september 2008 wordt door Syntra Vlaanderen een nota aan haar raad van bestuur opgesteld waarin, na een “chronologische weergave van het verloop van de behandeling van het bezwaarschrift”, de elementen van het beroep worden geanalyseerd en beoordeeld.

3.10. Na de verzoeker, de pedagogische adviseurs en de klachtenbehandelaar te hebben gehoord, beslist de raad van bestuur op 25 september 2008 dat de klacht van de verzoeker ontvankelijk maar niet gegrond is en dat de beslissing volgens dewelke de verzoeker niet geslaagd is wordt bekrachtigd.

De raad van bestuur overweegt onder meer:

“[...]

De raad van bestuur stelt vast dat de argumenten die de heer Hinderyckx in zijn bezwaar aanhaalt, hoofdzakelijk de inhoud van het examen betreffen. De raad van bestuur kan hierover niet oordelen.

De argumenten betreffende de rol van de eindwerkbegeleider en de wijze van bevraging door de jury acht de raad van bestuur niet bewezen.

De raad van bestuur beslist dan ook dat geen onregelmatigheden kunnen worden vastgesteld in het verloop van het examen. Het examen is correct verlopen volgens de richtlijnen van het curriculum.

[...]

De raad van bestuur vraagt aan Syntra West om een andere eindwerkbegeleider aan te duiden bij een eventuele herkansing van de C-proef door de heer Hinderyckx.”

Dit is de bestreden beslissing.

Ze wordt met een brief van 26 september 2008 aan de verzoeker ter kennis gebracht.

IV. Rechtsmacht van de Raad van State

4. De verzoeker formuleert in zijn verzoekschrift een eis tot schadevergoeding “voor de schade, die geleden werd en nog zal geleden worden, en die geraamd wordt op vijftwintigduizend euro (25.000 euro)”. De verzoeker licht toe dat de bestreden beslissing, die uitgaat van een onzorgvuldig handelende overheid, hem gedurende ten minste een jaar elk recht op toegang tot het beroep ontnemt, dat het volgen van de desbetreffende opleiding in avondschool een zware opdracht is, dat een herkansing pas het volgende jaar mogelijk is, mits het maken van een geheel nieuw eindwerk, en dat de kansen om te slagen voor een herkanser zeer gering zijn.

5. De verwerende partij werpt in haar memorie van antwoord op dat de Raad van State “de bevoegdheid mankeert voor het toekennen van een schadevergoeding wegens een bestreden administratieve beslissing”.

Beoordeling

6. Krachtens artikel 144 van de Grondwet behoren geschillen over burgerlijke rechten, zoals het recht op herstel van de schade die door het onrechtmatige handelen van het bestuur is berokkend, uitsluitend tot de bevoegdheid van de hoven en rechtbanken. De Raad van State is dan ook niet bevoegd om over het voorliggende beroep uitspraak te doen voor zover het strekt tot het verkrijgen van een schadevergoeding voor de schade die de verzoeker ingevolge de bestreden beslissing zou lijden.

De exceptie is gegrond.

Het beroep valt in de aangegeven mate buiten de rechtsmacht van de Raad van State.

V. Ontvankelijkheid van het beroep

7. De verwerende partij werpt drie verschillende excepties van onontvankelijkheid van het beroep op.

Vooreerst laat zij gelden dat de bestreden beslissing met een brief van 26 september 2008 ter kennis werd gebracht aan de verzoeker en dat het voorliggende verzoekschrift tot nietigverklaring, dat op 29 december 2008 op de griffie van de Raad van State is toegekomen, dan ook ruimschoots na het verstrijken van de beroepstermijn van zestig dagen is ingediend.

Voorts voert zij aan dat uit het verzoekschrift weliswaar blijkt dat de verzoeker misnoegd is over de bestreden beslissing, maar niet welke rechtsregel of welk rechtsbeginsel hij geschonden acht. Het verzoekschrift bevat volgens haar dan ook geen rechtsmiddel in de zin van artikel 2, § 1, 2° (lees: 3°), van het besluit van de Regent van 23 augustus 1948 tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: algemeen procedurereglement).

Ten slotte laat zij gelden dat de verzoeker erkent geen concreet belang bij zijn beroep te hebben, nu hij in een e-mailbericht van 9 oktober 2008 aan Syntra Vlaanderen vermeldt “jullie papiertje eigenlijk niet echt nodig [te hebben] en [...] stappen ondernomen [te hebben] om een vennootschap naar buitenlands recht op te richten”. Bovendien blijkt verzoekers beroep hoofdzakelijk ingegeven door rancune, nu hij in datzelfde e-mailbericht stelt:

“Ik hoop dat Syntra hieruit de nodige lessen trekt en vooral dat ze objectieve, onafhankelijke en vooral bekwame verslaggevers aanstelt ipv dergelijke clowneske eindwerkbegeleiders, die zelf dagelijks de deontologie van hun beroep met de voeten treden [...] Ik ben in de rug geschoten door het vuurpeleton en dat stoort me enorm! Dood ben ik niet en een terugkaatsinkje links en rechts zal me wel veel plezier bezorgen!”.

Volgens de verwerende partij laat de verzoeker aldus geen rechtmatig belang bij zijn beroep gelden.

8. De verzoeker repliceert dat de bestreden beslissing geen melding maakt van de beroepsmogelijkheid bij de Raad van State, zodat de beroepstermijn op het ogenblik van het indienen van het verzoekschrift nog geen aanvang had genomen en het beroep tijdig werd ingesteld.

“Volledigheidshalve” wijst de verzoeker erop dat hij pas in november 2008 kennis heeft gekregen van “het curriculum” waarnaar de bestreden beslissing verwijst. Volgens hem kon de bestreden beslissing slechts als vaststaand worden beschouwd vanaf het ogenblik dat hij dit curriculum heeft ontvangen en is het beroep ook vanuit dit oogpunt tijdig ingesteld.

De verzoeker betwist voorts dat zijn verzoekschrift geen rechtsmiddelen zou bevatten. Hij stelt duidelijk de schending aan te voeren van zijn rechten van verdediging, alsook het gebrek aan onpartijdigheid van de beslissende instantie.

Met betrekking tot zijn belang bij het beroep betoogt de verzoeker dat hij in Spanje een vennootschap heeft opgericht om aldaar als vastgoedmakelaar aan de slag te gaan. Te dien einde dient hij evenwel over een licentie te beschikken die hij slechts kan verkrijgen mits voorlegging van een getuigschrift of diploma dat voldoet aan de Europese regels. Aangezien de bestreden beslissing hem geen diploma verleent en hij overigens ook geen getuigschrift heeft ontvangen voor de met succes afgelegde theoretische examens, moet worden besloten dat hij niet enkel een persoonlijk, maar ook een rechtstreeks en actueel belang bij zijn beroep heeft.

Beoordeling

9. Krachtens artikel 4, derde lid, van het algemeen procedurereglement verjaren de beroepen tot nietigverklaring zestig dagen nadat de bestreden akten, reglementen of beslissingen werden bekendgemaakt of betekend. Indien ze noch bekendgemaakt noch betekend dienen te worden, gaat de termijn in met de dag waarop de verzoeker er kennis heeft van gehad.

Artikel 19, tweede lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State bepaalt:

“De verjaringstermijnen voor de beroepen bedoeld bij artikel 14, § 1, nemen alleen een aanvang op voorwaarde dat de betekening door de administratieve overheid van de akte of van de beslissing met individuele strekking het bestaan van die beroepen alsmede de in acht te nemen vormvoorschriften en termijnen vermeldt. Indien aan die verplichting niet wordt voldaan dan nemen de verjaringstermijnen een aanvang vier maanden nadat de betrokkene in kennis werd gesteld van de akte of van de beslissing met individuele strekking.”

Deze bepaling is van toepassing wanneer een administratieve overheid ertoe verplicht is om een individuele beslissing ter kennis te brengen van de betrokkene. Dit is slechts het geval wanneer een normatieve bepaling die kennisgeving van de beslissing aan de betrokkene voorschrijft of wanneer de beslissing van zodanige aard is dat ze de rechtstoestand van de persoon op wie ze betrekking heeft, bepaalt of wijzigt.

Te dezen wordt met de bestreden beslissing het beroep van de verzoeker tegen de beoordeling van zijn klacht door de decentrale dienst van Syntra Vlaanderen ongegrond bevonden en wordt de beslissing dat de verzoeker niet geslaagd is voor de C-proef “vastgoedmakelaar” bekrachtigd, zodat de verzoeker het diploma van de opleiding niet kan verkrijgen. De bestreden beslissing bepaalt aldus de rechtstoestand van de verzoeker. Bijgevolg diende ze aan de verzoeker ter kennis te worden gebracht en diende deze kennisgeving overeenkomstig het aangehaalde artikel 19, tweede lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State melding te maken van de beroepsmogelijkheid bij de

Raad van State en van de daarbij in acht te nemen beroepstermijn en vormvoorschriften.

De brief van 26 september 2008 waarmee de verzoeker in kennis werd gesteld van de bestreden beslissing maakt geen melding van de beroepsmogelijkheid bij de Raad van State en van de daarbij in acht te nemen beroepstermijn en vormvoorschriften. In een e-mailbericht van 8 oktober 2008 meldt Syntra Vlaanderen weliswaar aan de verzoeker dat “het [...] mogelijk [is] administratief beroep aan te tekenen bij de Raad van State, Wetenschapsstraat 37, 1040 Brussel (griffie algemene geschillen)”, maar de in acht te nemen beroepstermijn en vormvoorschriften worden hierbij niet vermeld.

Overeenkomstig artikel 19, tweede lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State is de beroepstermijn ten aanzien van de verzoeker dienvolgens slechts aangevangen vier maanden nadat hij in kennis is gesteld van de bestreden beslissing. Daargelaten of, zoals de verzoeker meent, deze kennisgeving slechts volledig heeft plaatsgehad nadat hij ook in kennis werd gesteld van “de richtlijnen van het curriculum” waarnaar in de bestreden beslissing wordt verwezen, moet worden vastgesteld dat het voorliggende beroep met een op 4 december 2008 ter post aangetekend verzonden schrijven alleszins tijdig is ingesteld.

De exceptie van laattijdigheid van het beroep is derhalve niet gegrond.

10. Artikel 2, § 1, 3°, van het algemeen procedurereglement bepaalt dat het verzoekschrift een uiteenzetting moet bevatten van de feiten en de middelen.

Onder een middel moet worden verstaan een voldoende duidelijke omschrijving van de rechtsregel of het rechtsbeginsel dat geschonden

wordt geacht en een uiteenzetting van de wijze waarop de bestreden beslissing die rechtsregel of dat beginsel heeft geschonden.

Het verzoekschrift bestaat uit één doorlopende tekst waarin de chronologie van de feiten wordt weergegeven, met daarin verweven een inhoudelijke kritiek op de wijze waarop het mondelinge examen heeft plaatsgehad, alsook op de wijze waarop het bezwaar van de verzoeker door de decentrale dienst van Syntra Vlaanderen werd behandeld en vervolgens het beroep door de raad van bestuur van Syntra Vlaanderen werd behandeld.

Hoewel het verzoekschrift verre van duidelijk is geredigeerd en niet uitdrukkelijk melding maakt van de rechtsmiddelen die de verzoeker beoogt aan te voeren, kunnen in de uiteenzetting toch rechtsmiddelen in de zin van artikel 2, § 1, 3°, van het algemeen procedurereglement worden ontwaard, met name de schending van verzoekers recht van verdediging en het gebrek aan onpartijdigheid van de beslissende instantie. De verwerende partij heeft zich daartegen overigens verdedigd in haar memorie van antwoord.

De exceptie die gesteund is op het ontbreken van rechtsmiddelen in de zin van artikel 2, § 1, 3°, van het algemeen procedurereglement, is derhalve evenmin gegrond.

11. Artikel 19, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State bepaalt dat de beroepen tot nietigverklaring voor de afdeling bestuursrechtspraak kunnen worden gebracht door elke partij die doet blijken van een benadeling of een belang. Het belang moet bestaan, niet alleen op het ogenblik van het instellen van het beroep, maar ook bij de uitspraak daarover.

Te dezen moet worden vastgesteld dat de nietigverklaring van de bestreden beslissing tot gevolg zou hebben dat de verzoeker aanspraak kan maken op een nieuwe beoordeling van het bezwaar dat hij heeft ingediend tegen de beslissing van Syntra West waarbij hij niet geslaagd wordt verklaard voor de

C-proef van de ondernemersopleiding “vastgoedmakelaar”. Een dergelijke nieuwe beoordeling kan gunstig zijn voor de verzoeker, waardoor hij alsnog het diploma van vastgoedmakelaar zou kunnen behalen. Ongeacht de precieze beweegredenen -al dan niet van rancuneuze aard- van de verzoeker bij het instellen van het beroep, volstaat deze vaststelling om aan te nemen dat de verzoeker over het rechtens vereiste belang bij zijn beroep beschikt.

De exceptie van gemis aan het rechtens vereiste belang in hoofde van de verzoeker is derhalve evenmin gegrond.

VI. Onderzoek van de middelen

12. Gelet op de onduidelijkheid van het verzoekschrift (zie hiervóór ook randnummer 10), kan het hierna volgende onderzoek slechts betrekking hebben op de middelen die er onbetwistbaar uit kunnen worden afgeleid en door de verwerende partij als zodanig ook zijn begrepen.

A. Eerste middel

Standpunt van de partijen

13. De verzoeker voert aan dat het “recht op verdediging in de behandeling van zijn bezwaar” geschonden is doordat de raad van bestuur van Syntra Vlaanderen zich niet bekwaam acht om te oordelen over zijn bezwaar en zich dienaangaande ook niet heeft laten adviseren.

De verzoeker verwijst in dit verband in het bijzonder naar de volgende overweging van de bestreden beslissing:

“De raad van bestuur stelt vast dat de argumenten die de heer Hinderyckx in zijn bezwaar aanhaalt, hoofdzakelijk de inhoud van het examen betreffen. De raad van bestuur kan hierover niet oordelen.”

Hij wijst er voorts op dat hij tijdens de hoorzitting van de raad van bestuur werd onderbroken in zijn argumentatie en dat de raad van bestuur toen verklaarde “niet bekwaam te zijn in deze materie”, terwijl hij met zijn argumentatie wilde aantonen dat hij op minstens vier vragen foutief werd beoordeeld door de ondervragende jury en meer punten moest hebben behaald, zodat hij zeker geslaagd zou zijn geweest.

De verzoeker stelt dat indien de raad van bestuur zelf de argumenten van zijn bezwaar niet kon beoordelen, aan hem minstens de mogelijkheid moest worden geboden om deze argumenten uit te leggen aan overeengekomen, aangestelde experts die hierover advies konden verstrekken.

Hij betoogt dat bovendien in het e-mailbericht van de verwerende partij van 8 oktober 2008 wordt gesteld dat de “docenten” werden gecontacteerd bij het onderzoek van zijn bezwaar, terwijl dit nochtans niet het geval blijkt te zijn geweest voor docent Paul Luypaert.

Op het einde van zijn verzoekschrift geeft de verzoeker de discussiepunten weer die hij heeft aangebracht voor de raad van bestuur. Ze hebben met name betrekking op door de examenjury gestelde vragen die volgens de verzoeker door deze jury niet juist zijn beoordeeld en die, mocht dit wel zijn gebeurd, de punten zouden hebben opgeleverd die hij nodig had om te slagen.

De verzoeker bekritiseert de bestreden beslissing tevens in zoverre ze geen verband legt tussen de rol van de begeleider en de wijze van bevraging door de jury, niettegenstaande de rol die de begeleider te vervullen heeft volgens de voorschriften van het curriculum. Uit de overweging van de bestreden beslissing waarbij wordt gevraagd om een andere begeleider aan te duiden bij een eventuele herkansing van de verzoeker voor de C-proef, leidt de verzoeker evenwel af dat de raad van bestuur daarmee impliciet de “cruciale rol” van de begeleider in de ondervraging toegeeft.

Ten slotte wordt volgens de verzoeker in de bestreden beslissing ten onrechte gesteld dat het examen correct overeenkomstig de richtlijnen van het curriculum is verlopen.

14. De verwerende partij antwoordt dat het algemeen beginsel betreffende het recht van verdediging alleen van toepassing is in straf- en tuchtzaken en in verzoekers zaak derhalve niet kan worden ingeroepen.

Voorts laat zij gelden dat de verzoeker ten onrechte aanvoert dat zij zich onbekwaam zou hebben geacht om te oordelen over zijn argumenten. Zij wijst erop dat de verzoeker eerst een bezwaar heeft ingediend bij de decentrale dienst van Syntra Vlaanderen, die zijn argumenten uitvoerig heeft onderzocht, weerlegd en ongegrond bevonden. De daaropvolgende procedure voor de raad van bestuur beperkt zich volgens haar tot een beoordeling van de procedure van het examen en strekt zich niet uit tot de inhoud van het examen. Een uitgebreide nota aan de raad van bestuur heeft de argumenten van de verzoeker beoordeeld op hun waarde. De raad van bestuur is vervolgens tot het besluit gekomen dat er zich geen onregelmatigheden hebben voorgedaan tijdens het verloop van het examen. Verzoekers argumenten betreffende de rol van de begeleider en de wijze van bevraging door de jury werden niet bewezen bevonden. Om die reden werd de beslissing om de verzoeker niet geslaagd te verklaren bekrachtigd. Uit het verslag van de raad van bestuur blijkt dat de verzoeker werd gehoord en ruimschoots de kans heeft gekregen zijn argumenten naar voor te brengen, zodat zijn recht van verdediging werd gerespecteerd.

De verwerende partij zet vervolgens uiteen dat de feitelijkheden die de verzoeker in zijn verzoekschrift aanhaalt, volgens haar pertinent onjuist zijn. Zo bestaat er voor de raad van bestuur geen verplichting om zich bij de behandeling van een bezwaarschrift te laten bijstaan door experts en is het niet de taak van de raad van bestuur om de antwoorden van de verzoeker opnieuw te beoordelen. De omstandigheid dat Paul Luypaert niet werd gecontacteerd door de klachtenbehandelaar, wordt verklaard doordat deze docent niet in de jury zetelde.

Uit de observaties van de pedagogische adviseurs is gebleken dat de begeleider enkel notuleert, maar niet tussenkomt. De juryleden opereren onafhankelijk van elkaar en van de begeleider. De begeleider heeft dan ook geen enkele rol gespeeld bij het tekort aan punten van de verzoeker. Dat de mondelinge verdediging van het eindwerk volgens het curriculum niet mag uitmonden in een examen over de theoretische kennis staat er niet aan in de weg dat de juryleden een theoretische vraag stellen over het onderwerp van het eindwerk. De fout die geslopen is in de puntenverdeling heeft geen enkel gevolg gehad voor het resultaat van de verzoeker. Het verslag over de verdediging van de verzoeker werd door alle juryleden ondertekend.

Beoordeling

15. Hoewel de verwerende partij terecht stelt dat het recht van verdediging, als algemeen rechtsbeginsel, alleen van toepassing is in straf- en tuchtzaken, blijkt uit de uiteenzetting van het verzoekschrift dat de verzoeker wezenlijk beoogt te laten gelden dat de raad van bestuur van Syntra Vlaanderen in de aangehaalde overweging van de bestreden beslissing niet op goede gronden heeft aangenomen dat hij niet diende in te gaan op de door de verzoeker geformuleerde kritieken met betrekking tot bepaalde vragen en antwoorden die tijdens de mondelinge verdediging van het eindwerk aan bod zijn gekomen, en dat aldus te kort is gedaan aan verzoekers bezwaar.

Het recht van de cursisten om een bezwaar in te dienen tegen de uitslag van het examen, waarin te dezen is voorzien door de artikelen 98 en 99 van het besluit van de Vlaamse regering van 23 februari 1999 betreffende de ondernemersopleiding, vermeld in het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming - Syntra Vlaanderen, brengt voor de betrokken overheid de verplichting met zich mee om de regelmatigheid en de gegrondheid van het ingediende bezwaar te onderzoeken en te evalueren.

Het zogenaamde recht van verdediging waarvan de verzoeker de schending aanvoert, moet in die zin worden begrepen dat het appelleert aan deze verplichting. Als zodanig is het te dezen dan ook van toepassing.

16. De artikelen 98 en 99 van het voormelde besluit van de Vlaamse regering van 23 februari 1999 luiden als volgt:

“Art. 98. § 1. Cursisten kunnen uiterlijk binnen zeven kalenderdagen na ontvangst van hun uitslag bij Syntra Vlaanderen bezwaar aantekenen tegen de wijze waarop de overgangs- en eindexamens verlopen.

§ 2. Syntra Vlaanderen onderzoekt het bezwaar en maakt een verslag op voor de raad van bestuur. Het verslag moet de standpunten van alle betrokken partijen omvatten.

Art. 99. § 1. De raad van bestuur overlegt en beslist zo snel mogelijk en in ieder geval binnen een maand na vaststelling van de onregelmatigheid door Syntra Vlaanderen of na ontvangst van het bezwaar vanwege de cursist.

§ 2. De raad van bestuur beslist of de vaststelling van Syntra Vlaanderen of het bezwaar van de cursist gegrond zijn en het goed en regelmatig verloop van de examens overeenkomstig het evaluatie- of organisatieplan al dan niet ernstig in het gedrang brengen.

§ 3. Onverminderd eventueel andere administratieve beslissingen kan de raad van bestuur de overgangs- of de eindexamens geheel of gedeeltelijk nietig verklaren.

§ 4. Bij gehele of gedeeltelijke nietigverklaring worden de betrokken overgangs- of eindexamens overeenkomstig de richtlijnen van de raad van bestuur opnieuw georganiseerd.”

Krachtens deze bepalingen dient de raad van bestuur van Syntra Vlaanderen zich uit te spreken over het bezwaar van de cursist met betrekking tot de wijze waarop het eindexamen is verlopen.

Terecht heeft de raad van bestuur geoordeeld dat hij daarbij niet opnieuw vermag te oordelen over de juistheid van de antwoorden die de cursist op de examenvragen heeft gegeven. Dat oordeel kwam immers uitsluitend de examenjury toe die daartoe was samengesteld uit deskundige leden. De kwestieuze overweging van de bestreden beslissing dat de raad van bestuur niet kan oordelen over de inhoud van het examen, is dan ook rechtens aanvaardbaar. Als zodanig

doet ze geen afbreuk aan het recht van de verzoeker op de beoordeling van zijn bezwaar over het regelmatige verloop van het examen.

17. Het voorgaande neemt niet weg dat de cursist de beoordeling van zijn examenprestatie door de examenjury aan de controle van de raad van bestuur kan onderwerpen, met dien verstande dat deze laatste dan slechts een marginale controle vermog uit te oefenen en slechts een beoordeling die kennelijk onredelijk is vermog te sanctioneren.

Te dezen is van de mondelinge verdediging van het eindwerk van de verzoeker een verslag opgesteld door de aanwezige verslaggever, tevens begeleider van het eindwerk. Hoewel dit verslag op het tijdstip van de verdediging niet werd ondertekend door de juryleden, werd het naderhand, bij het onderzoek van het bezwaar van de verzoeker door de decentrale dienst van Syntra Vlaanderen, voorgelegd aan de betrokken juryleden, die allen hebben bevestigd dat dit verslag een correcte weergave bevat van de mondelinge verdediging en de door hen gegeven beoordeling vermog te ondersteunen.

Uit het bezwaarschrift dat de verzoeker heeft ingediend bij de raad van bestuur, alsook uit de opmerkingen van de verzoeker zoals opgenomen in het verslag van de hoorzitting van de raad van bestuur van 25 augustus 2008, blijkt dat de verzoeker met betrekking tot bepaalde vragen en antwoorden zijn eigen versie aanbrengt die hij als de enige correcte beschouwt. Er dient evenwel te worden vastgesteld dat de verzoeker het voormelde verslag van de verslaggever niet volgens de geëigende procedure van valsheid heeft beticht, zodat moet worden aangenomen dat het verslag het bewijs levert van hetgeen erin is vervat.

De verzoeker betwist weliswaar de correctheid van de toegekende beoordeling door de jury, maar hij doet dit niet op basis van het verslag van het examen dat werd opgesteld door de verslaggever, doch op basis van zijn eigen versie. De verzoeker heeft ten aanzien van de raad van bestuur niet aangevoerd en voert ook ten aanzien van de Raad van State niet aan dat, gelet op de

vragen en antwoorden zoals uiteengezet in het verslag van de verslaggever, de aan hem toegekende beoordeling kennelijk onjuist of onredelijk zou zijn.

18. Met betrekking tot verzoekers argument dat niet alle docenten in het kader van het gevoerde onderzoek werden gecontacteerd, dient te worden vastgesteld dat de verzoeker het e-mailbericht van de verwerende partij van 8 oktober 2008 waarnaar hij verwijst, verkeerd leest. In dit bericht wordt aangegeven dat de “docenten en juryleden-deskundigen” werden gecontacteerd en dat zij allen “een regelmatig verloop van het examen” bevestigen, evenals het feit dat “het eindresultaat een correcte weergave is van [verzoekers] eindproef”. Dit bericht kan enkel zo worden gelezen dat de op de mondelinge verdediging aanwezige docenten en juryleden werden gecontacteerd om te kunnen nagaan of de mondelinge verdediging regelmatig is verlopen en of de beoordeling correct is gebeurd. De desbetreffende kritiek van de verzoeker mist dan ook feitelijke grondslag.

19. Wat de argumentatie van de verzoeker betreft over de naar zijn oordeel onregelmatige rol die de begeleider van zijn eindwerk bij de mondelinge verdediging ervan heeft gespeeld, dient vooreerst te worden gewezen op het programma van de ondernemersopleiding “vastgoedmakelaar” dat in dit verband stelt:

“De begeleiders die niet als officieel erkend jurylid optreden, zullen de examencommissie verslag uitbrengen over het verloop van de werkfase en de daaraan verbonden evaluatie. Ze geven een waarderingscijfer voor vorm en inhoud. Ter gelegenheid van de verdediging is hun aanwezigheid wenselijk.”

Hieruit volgt dat de begeleider gerechtigd is een waardering te geven voor vorm en inhoud van het eindwerk, maar naderhand niet tussenkomt in de bevraging bij en de beoordeling van de mondelinge verdediging.

De verzoeker toont niet aan dat zijn begeleider de hem aldus opgedragen taken te buiten is gegaan. Evenmin blijkt zulks uit enig stuk van het administratief dossier.

Bovendien kan uit de door de verzoeker aangewezen overweging van de bestreden beslissing niet worden afgeleid dat de raad van bestuur impliciet toegeeft dat de begeleider een “cruciale rol” heeft gespeeld bij de bevraging. De vraag tot het aanstellen van een andere begeleider in het geval van een herkansing van de verzoeker, wordt geformuleerd na de overwegingen waarop wordt gesteund om verzoekers klacht niet gegrond te verklaren. Gelet op de gegevens van het dossier getuigt het van goed bestuur om deze vraag te formuleren.

Bijgevolg kan niet worden aangenomen dat de begeleider op een negatieve wijze is tussengekomen bij de mondelinge verdediging van de verzoeker.

20. Voor zover de verzoeker stelt dat uit zijn argumentatie kan worden afgeleid dat het motief van de bestreden beslissing dat “het examen [...] correct [is] verlopen volgens de richtlijnen van het curriculum” niet gesteund is op goede gronden, kan hij om de hiervóór uiteengezette redenen niet in zijn stelling worden bijgevalen.

21. Het eerste middel is niet gegrond.

B. Tweede middel

Standpunt van de partijen

22. De verzoeker brengt in zijn verzoekschrift ook enkele argumenten aan die in die zin kunnen worden begrepen dat hij de onpartijdigheid van de begeleider en de examenjury betwist.

Hij betoogt vooreerst dat zijn begeleider een vastgoedmakelaar is die op regelmatige basis opdrachten uitvoert voor de broer van de verzoeker, zodat hij belang heeft bij het niet-slagen van de verzoeker.

Voorts laat hij gelden dat een docent-jurylid de broer is van een vastgoedmakelaar uit dezelfde “kleine” woonplaats als de verzoeker en dat een extern jurylid een vastgoedmakelaar uit Westende blijkt te zijn, waar de verzoeker steeds handel heeft gedreven en waar hij, zoals aangegeven in zijn eindwerk, zich wil vestigen.

23. De verwerende partij antwoordt dat het eigen is aan het opleidingskader van Syntra Vlaanderen dat ondernemers les geven aan toekomstige concurrenten. De zogenaamde problematiek van de mogelijke schijn van partijdigheid speelt des te meer mee wanneer de doelgroep, zoals het geval is bij vastgoedmakelaars, klein is. Het onpartijdigheidsbeginsel mag evenwel niet tot gevolg hebben dat de procedure onmogelijk wordt.

24. In zijn memorie van wederantwoord laat de verzoeker nog bijkomend gelden dat er tijdens zijn verdediging van zijn eindwerk een duidelijke conversatie is geweest tussen een jurylid en de begeleider van het eindwerk.

Beoordeling

25. Met de verwerende partij moet worden vastgesteld dat het eigen is aan de ondernemersopleiding dat ondernemers lesgeven aan toekomstige concurrenten. Het gegeven dat de te ondervragen cursist na het behalen van het diploma mogelijk in de concurrentiesfeer komt van één of meerdere leden van de examenjury, volstaat op zich niet om tot de partijdigheid van die juryleden of van de jury in zijn geheel te kunnen besluiten. Voorts brengt de verzoeker geen enkel concreet gegeven aan waaruit daadwerkelijk de vooringenomenheid van de begeleider of van enig lid van de examenjury met betrekking tot verzoekers verdediging kan worden afgeleid.

26. Het tweede middel is derhalve evenmin gegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het beroep.

2. De verzoeker wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 175 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 5 januari 2012, door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

Daniël Moons,	waarnemend voorzitter,
Jeroen Van Nieuwenhove,	staatsraad,
Bert Thys,	staatsraad,
bijgestaan door	
Tiny Temmerman,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Tiny Temmerman

Daniël Moons